

[Rasting.]

tale om at etablere forsvarsstyrkerne, og artikel 5 beskæftiger sig med situationen på det tidspunkt — for at citere —:

„hvor et væbnet angreb har fundet sted“,

og der er ikke tvivl om, at begge artiklerne beskæftiger sig med samme problem på to forskellige stadier, nemlig det problem, hvorledes man hver for sig og kollektivt skal søge at nå til et forsvar for det nordatlantiske område.

Den betragtning, at der skulle være noget af den danske stats suverænitet tilintetgjort, eller at den skulle være begrænset, foreligger altså ikke efter mit synspunkt. Jeg mener stadig at kunne fastholde, at det, der er sket her i den danske rigsdag, ligger indenfor den naturlige ramme for, hvad der foregik, da den danske rigsdag tiltrådte Atlantpagten.

Jeg ved ikke, for jeg er ikke profet eller tankelæser, om den ærede ordførers nu afdøde partifælle, dr. P. Munch, ville have ønsket en anden fremgangsmåde med henblik på den situation, som vi har oplevet. Jeg ved, således som den højtærede udenrigsminister har præciseret, at vi alle havde ønsket, at der havde været tid til at få rigsdagen ind. Men jeg vil gerne gøre afdøde dr. P. Munch min kompliment for den indsats, han gjorde i dansk parlamentarisk historie, da han fik indført det udenrigspolitiske nævni, og jeg tror også, at vi i de kommende udvalgsforhandlinger vil se, at dette nævni har stået sin prøve og vist sig at være af stor værdi.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Bertel Dahlgaard): Jeg takker for det ærede medlem hr. Rastings udtalelse om, at der ikke i dette tilfælde forelå nogen nødvendighed for ikke at forelægge disse problemer for offentligheden.

Jeg erkender, at i den snævre betydning af begrebet suverænitet, som det ærede medlem anvendte her, er min bemærkning ikke helt korrekt; jeg burde formentlig have brugt et andet udtryk. Det er klart, at selv om Danmark, altså på forfatningsmæssig vis, tiltræder Atlantpagten og enhedskommandoen, er Danmark også derefter en suveræn stat. Det er indlysende. Jeg burde vel have brugt det udtryk, at der ved den endelige tiltræden er tale om en begrænsning af Danmarks bestemmelsesret, som ikke kan ske uden rigsdagens tilslutning. Det, debatten drejer sig om i dag, er kon-

centreret i det spørgsmål, om man ikke har gjort indgreb i den frihed, som rigsdagen bør have, den dag den endelige beslutning skal tages.

(Kort bemærkning).

Alfred Jensen: Udenrigsministeren ville gerne se citatet fra den norske udenrigsminister Halvard Lange. Jeg er ikke i besiddelse af det direkte citat i dag; det tror jeg man forstår; denne debat drejer sig ikke just om det. Jeg har citeret efter hukommelsen, jeg skal senere komme med citatet, men jeg vil gøre opmærksom på, at det er fremkommet i en erklæring i december måned 1948.

Jeg stillede dernæst det spørgsmål til den højtærede udenrigsminister, om man også følte sig forpligtet af de aftaler, som Attlee og Truman traf, om man mente, at de også ville være en konsekvens af Atlantpagten. Jeg fik det svar, at disse aftaler skal behandles i FN. Det tvivler jeg ikke om, det er ikke spørgsmålet for mig. Spørgsmålet er: Føler regeringen, føler Atlantpartierne sig forpligtet til at følge de aftaler, som de to statsmænd træffer? Det er problemet for mig. Det synes mig, at situationen er sådan, at der kan træffes aftaler, som Danmark ikke kan billige. Derfor er det interessant at vide, om man forud godkender, at de aftaler, der træffes her, også føles som bindende for Danmark.

Så kommer jeg til problemet suverænitet. Jeg forstår ikke, at man fra denne talerstol kan sige, at når man indgår sådanne aftaler, er suveræniteten i behold. Jeg kunne forstå, om man sagde: der er dog en del af suveræniteten i behold. Der er her gentagne gange af ordføreren for forslagsstillerne sagt, at vi bestemmer ikke selv længere over vor udenrigspolitik; vor røst vejer ikke særlig stærkt i Atlantrådet. (Bertel Dahlgaard: Det er en juridisk definition, der er tale om!). Ja, det forstår jeg udmærket godt, men juridiske definitioner skal jo helst også svare til praksis, og det er det, det drejer sig om her. Og man kommer ikke uden om, at Danmarks suverænitet blev begrænset ved, at man indlod sig på Atlantpagten. Løvrigt var det noget, alle nationer var enige om, da De Forenede Nationer blev oprettet, at man måtte give afkald på en vis del af suveræniteten. Det skete altså også ved Atlantpagten, men det sker i endnu højere grad ved, at Danmarks hær kommer ind under fremmed kommando. Der bliver ikke megen suverænitet på dette område for Danmark.